

ЛЕПТИР

вечито усијан златни зуб у насмејаним устима, тај је смехом просветлио све фамилијарне династије крезубе улице, иза пете пивске флаше препишавао је кућне кровове изместа, и опет му је бешика остајала надувена.

- Јело, тај твој деран уме да свира и на телефонску бандеру, *banderas muzikus*, биће штета ако га не уденеш у свирце, долази време подрдне музике када ће се подспрдни маршеви свирати будалама на километре - говорио је матери Блента усијан до лудила.

Види мати Јела да јој дете криви уста на сваку ноту чим гавран тракне, и за неколико цакова брашна уз повећу кесу са гризом приде у четворо очију трампи искрпљену дугметару хармонику од господина доктора Фридриха Бласмана за Милана. Деда се ту напрасно увреди да му унук тегли хармонику немачке марке, па Милану, преко кумовске везе, донесе трубу из Ваљева. Труба се златила са свих страна и чим је Милан дуноу у њу одувао је и хармонику.

Мушки потомци Брлиних који су били војска пуцали су трубом у пивске флаше, страобални им је био ваздушни метак, испод бреста Плајвазове крчме била је трубачка куглана са мушким кеглама. Из брестових грана флићкало је мноштво врабаца, сасушене флићоке деда су скупљала и флићоке жвакала и густирала уместо креча. Пера Шницлов звани Блента објашњавао је уличним клинцима да у врапчијим сувим флићокама има највише калцијума. Ту се, испод бреста Плајвазове крчме, пило најбоље флић пиво у вароши, а тек кад Милан Брлин, звани Емил с трубом јаукне...

Сећа се Милан, загладан у вазу сасушених ружа, као да је то било прекјуче, дошла јесен у кишној пелерини, крупним кишним капима лиже зидове крезубих кућа, цеди се у блатне флићоке, дуње жуте расуте по креденцу, мама Јела пере велики веш, јабуке у корпи с располућеном розликастом бундевом, фамилија уз звекет сребрних кашика по чорбастом дну порцуланских тањира лови расквоцан пасуљ, ручак врео, деда гунца у прочељу стола...Забрунда окно, мокро с уличне стране, уздрхти пенџер тргнут из дремежа масним порезничким прстима који очас кваком расклопише кућна врата. Дошао Веса Андрак, бачва од човека са шмркавом носном славином, презиме Андрак су му натурали бивши генералски ађутанти из Варошке куће, извадио Веса нотес из кожног капута и ређа шта су све Брлини дужни отаџбинском ваздуху од пореских облака до житних зрна с кућног тавана, узгред, мрко мотри како Кузман чорбом кваси комад хлеба без врућих чварака....А таван? Таван већ излизан и офуцан, и житну прашину су Брлини појели измешану с тестом. И пошто су сви рокови истекли, и нестали у буђавај месечини, а ни врућих чварака за уз вино нема, зна ли, пленидба, узме Андрак с креденца трубу, бахато отвори врата, изиђе и из одбора истера супрасну крмачу да се тако дивној отаџбини дугови подмире...

(Тако је и Милан Брлин звани Емил први пут схватио да је и свиња с трубом значајан отаџбински фактор, чак вреднији од тешке ораховине).

Милан плаче за трубом, мати мокрим рукама над коритом чупа косе за супрасном крмачом, у тањир се чорба хлади, ујка дува у лимену пиштаљку да смири страву, тетке се упљувале од псовања болесне порезничке стоке, а Веса Андрак звиждука и с помоћницима убацује крмачу у камион, потом дуне у Миланову лимену трубу са пет вентила, мотор брекне и зажди ка варошкој кући.

Десет година касније, иза првог бријања, у варошком оркестру, док је Милан Брлин звани Емил плесао усијани танго с пупка на пупак са гузатом Анком Цуцул, његова труба је фијукала у рукама надуваног сина Весе Андрака² варошког порезника. Он је просвирао, а Милан је одсвирао; а и куда, куда би с трубом кроз толика гробља?!

Лужноамерички лептир боје океанских дубина има - тврди научник Ендрију Паркер - ситне жљебове на крилима, који производе боју, истоветне онима пронађеним на фосилима старим 500 милиона година.

Верује се да је предак овог лептира једно од првих обојених створења на Земљи, где је три милијарде година владало сивило. Небројено година касније, на истом месту - у Хиспанској Америци, људи што живе од рата до рата, верујући у моћ вечне љубави и лековитост магије невероватних прича, приповедали су да је мирис лепотице Ремедиос натопљен не мошусом љубави како су веровали њихови преци, него задахом смрти, како се испоставило приликом анализа, увиђаја и сведочења очевидаца, о умирању житеља Топле земље и странаца које на те мередијане догнала досада и снови о богатству, као и другим догађајима који су се одиграли у периоду између епидемије банаана и оног тренутка када је изненадни налет топлог јесењег ветра понео лепотицу Ремедиос до висина где се завршава четири поподне и где је нису могле стићи ни најузлетније птице памћења...

Деценију или две потом, хиљадама километара даље, докони безимени мислилац - а таквих на том полуострву има небројено - затворен, попут бесног пса, у клетки стана у неком облакодеру на рубу трошног магалополиса, тријумфално је закључио да су обе приче лепе - естрадно јаке, рекао је - али суштински баналне и врло наивне, јер потпуно је за наше животе - кратке, углавном безличне сторије пуне патњи и увреда - неважно да ли нечији дах мирише на смрт или љубав, као и то, да ли је прва боја на Планети била зелена или плава.

- Шта ми, данас и овде, знамо о томе. Уосталом, постојање овог света је јемство да постоји савршенији од њега - рекао је мислилац и легао на кревет, који је мирисао на руже и сличио - узак и тврд - мртвачком сандуку.

Лептир сна, плавих крила - налик ономе што га је ухватио Ендрију Паркер - који му је, хитар и лак, заклопио очи, долетевши из сигурне тишине сенке, до креветског узглавља, био је један од ретких који у свом кратком веку никада не науче да разликују мирни, окрепљујући од вечног, дубоког и тамног хропца сна...

¹ ЦЕЗУРА - (лат. *ceasure*, сечење, обарање) метар, пресек, прелом, усок, ритмички одмор у половини једног стиха од више стопа.

² Трипут заредом Веса Андрак, чувени фендоваш улице крезубих кућа одликован је на предлог Варашког комитета Орденом заслуга за народ док је Миланов отац Кузман Брлин завршио живот скрајнут умом с бубрезима на мозгу у Ковину

Милован Мићовић

роџер:
незгодно вечерас? Облачно. Киша. Хоћеш ли заради-
ти својих десет хиљада "in god we trust" дневнице?

Шта имаш под крилима? Телевизијске, термовизијске,
ласерске, крстареће, касетне, графитне, уранијумске... На
кога и зашто са свим тим?

Шта имаш под крилима, шта имаш на мониторима,
шта имаш под скафандром, шта имаш у глави?

Како би било да постоји неки дисплеј са натписом
"think" који понекад и засветли?

Демократија је такође, можда и понајпре слобода
мисли.

Колико слободно, колико уопште мислиш, провери
сам:

Шта се дешава са "Stars and stripes"? Како то пролази
"звездама посута застава" по свим континентима? Памте
ли тако нешто твоји? Спаљује се, бришу се плочници
метропола, у рите се враћа и баца под ноге - симбол сло-
бодe, правде, благостања и чега све не. А амбасаде, конзу-
лати, банке, пасоши...? Мисли! Да ли знаш због чега си
овде? Да ли си најзад узео мапе? Дали је Косово "нова
бензинска пумпа" или "храна за мачке"? Мисли! Провери!
Колико зна министар одбране Енглеске, Робертсон, кад
каже да се "...морају зауставити сибирске (уместо српске)
трупе"?

Колико зна Џејми Шеј кад на брифингу не прави раз-
лику између 1.800 и 180.000 избеглица, на страну што ни
један број није тачан? Како то да твоја министарка говори
језиком земље која се бомбардује? Колико сви они знају
показује да ни један од разлога због којих сте овде није
прави.

Ми сада идемо у склоништа, деца лежу у подрумима
знојавих дланова или горких уста од бенседина после
сирена или детонација.

А теби савет: Форсаж и нестани са овог неба. Не
брукај своје потомство ако ти је држава и застава
испљувана зарад неколицине коју ни не знаш нити њене
интересе.

роџер:

опет грешка. Оно је било православно гробље. Али
волим да мислим да је нешто од наше епске културе
некако стигло до вас. Јасно да је наше гробље милитару
таргет кад сте се уверили да су сви наши неустрашиви
покојници са нама. By the way, поред тог гробља је и ма-
настир из 10. века. Шта сте то ви били тада? Године 1620.
брод "Mayflower" превози из Енглеске 100 исељеника у
С.Америку. Отуда је Mayflower најстарије презиме и појам
за најстарије Американце. Ало, 1620. год.! Ето историје,
ето мудрости! Око 1800. твоја држава добија изглед близак
сашашњем после отцепљења 13 британских колонија.
Данас не могу да одолим мисли да је у Европи преостала
још једна земља да се пороби па да се формира некаква
Евро-Америка.

Од 1860. до 1890. уништили сте културу и циви-
лизацију америчких индијанаца, а из тог периода потичу
и сви велики митови америчког запада.

"Где је данас племе Пекот? Где су Нарагансети, Мохи-
канци, Понокети и многа друга некад моћна племена
нашег народа? Ишћезли су пред похлепом и тлачењем....
као што снег ишчезава под летњим сунцем. Хоћемо ли
допустити да нас униште без борбе, хоћемо ли се одрећи

својих домова, земље коју нам је завештао Велики Дух,
гробова својих мртвих и свега што нам је драго и свето?
Знам, сви ћете узвикнути за мнош: Никад! Никад!

Текумсах, поглавица племена Шони

Али ко је уопште Текумсах, ко су уопште Шони?

"... амерички врховни суд пресуђује да је амерички
Индијанац по рођењу странац и зависно биће" 3. новем-
бра 1883.

Ето мањег дела историје Европе на Новој земљи и је-
дина једна ваша историја!

Могуће је да није ништа немати историју и могуће је
да ми можда ускоро нећемо имати географију, много тога
је могуће по вама. Али прочитајте некад бар део Библије
кад већ лажете над љом и видећете какву је географију
имао народ Израиља у време Вавилонa а какву историју
има данас.

роџер:

Слушај ово: "Црне кошуље! Наши савезници
Американци најзад су се искрцали у Италију да би нам
помогли да победимо наше савезнике Немце. Света бук-
тиња фашизма није угашена! Нашим пријатељима Аме-
риканцима ја сам поверио свету буктињу фашизма! Са
далеких обала Америке, она ће наставити да осветљава
свет. Црне кошуље целе италије, живела фашистичка
Америка!"

а? Жешће од Орвела?

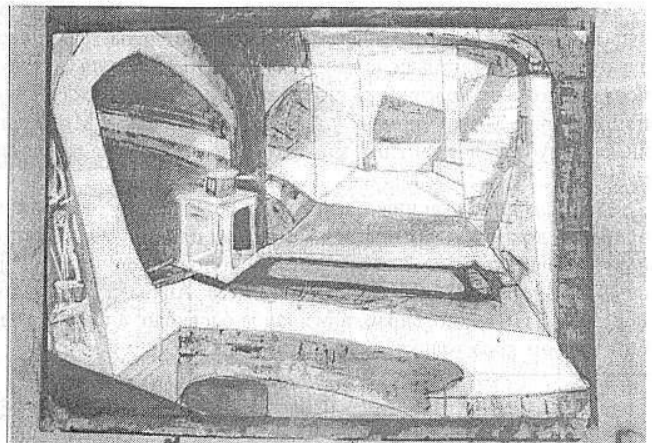
Мусолини у роману "Кожа", К.Малапартеа.

Ко је Орвел? Ко је Малапарте? Ко је Мусолини? Шта
је роман? Шта је кожа?

роџер:

Како је са катапултирањем? Биће густо! Зар није пора-
жавајуће да вас у команди сматрају таквим кукавицама?
Зар није бедно знати да и ако извршите све задатке
можете бити тек лешинари? Скидали смо за сваки дан
бомбардовања по једну звезду са ваше заставе. Сада смо
прешли на пруге. За кратко време неће бити више ничега
на њој. Бела крпа.

Јеси чуо за оног што су га сељаци изболи вилама? Од
тада твоји чим падну трче према нашој војсци и милици-
ји као према рођеној браћи. Где вам је Кен Двила, збиља,
рекли сте да је евакуисан и да је са породицом и да ће
дати изјаву новинарима. Знаш колико имамо тако
евакуисаних? Кад ћете признати својој јавности колико

игор цвејановић